

Menkul sermaye iratları üzerinden tevkifat yapılıp yapılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	E-64597866-120[Geçici-67]-7589
Tarih	27.04.2022

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-64597866-120[Geçici-67]-7589

27.04.2022

Konu : Menkul sermaye iratları üzerinden tevkifat yapılıp yapılmayacağı hk.

İlgi :
a) 08.03.2022 tarihli özelge talep formunuz.
b) 15.03.2022 tarihli ek dilekçeniz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Konferansı Örgütü arasında imzalanan ve 12 Temmuz 1982 tarihli ve 17752 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Konferansı Örgütü Arasında İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik ve Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezinin Ankara'da Kurulması Hakkında Anlaşma'nın 7 nci maddesi gereğince İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik ve Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezinin tüm dolaysız vergilerden muaf tutulduğu belirtilerek, bu kurumun bankanızdan elde ettiği Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67 nci maddesinin (4) numaralı fıkrası kapsamındaki gelirlerinden tevkifat yapıp yapılmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Milletlerarası andlaşmaları uygun bulma*" başlıklı 90 ıncı maddesinde;

"...

Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır."

hükmü bulunmaktadır.

Öte yandan, 14.04.1982 tarih ve 2656 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 8/4728 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan "*Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Konferansı Örgütü Arasında İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik ve Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezinin Ankara'da Kurulması Hakkında Anlaşma*"nın 7 nci maddesinde;

"Merkezin kendisi, varlığı, gelirleri ve diğer malları,

a) Bütün dolaysız vergilerden bağıştır. Bununla beraber, Merkez, kamu görevi yükümlölüklerinden olan vergilerden bağıştık tutulmayı isteyemez."

hükümü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrasında; sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkil sermaye dolayısıyla elde ettiğı kâr payı, faiz, kira ve benzeri iratların menkul sermaye iradı olduğı, ikinci fıkrasının (7) numaralı bendinde de kaynağı ne olursa olsun mevduat faizlerinin menkul sermaye iradı olduğı hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanunun geçici 67 nci maddesinde ise; menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarının elde tutulması ve elden çıkarılmasından sağlanan gelirler ile mevduat faizleri, repo gelirleri ve katılım bankalarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine yönelik düzenlemelere yer verilmiş olup, söz konusu maddenin (4) numaralı fıkrasında; bankalar arası mevduat ile aracı kurumların borsa para piyasasında değerlendirdikleri kendilerine ait paralarına yürütölen faizler hariç olmak üzere, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratlarından ödemeyi yapanlarca % 15 oranında vergi tevkifatı yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun geçici 67 nci maddenin (5) numaralı fıkrasında;

"Gelir sahibinin gerçek veya tüzel kişi ya da dar veya tam mükellef olması, vergi mükellefiyeti bulunup bulunmaması, vergiden muaf olup olmaması ve elde edilen kazancın vergiden istisna olup olmaması (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkra hükümleri uyarınca yapılacak tevkifatı etkilemez.(Diğer kanunlarda yer alan istisna veya muafiyet hükümlerinin açık olarak kesinti suretiyle ödenen vergileri de kapsama almadığı durumlar dahil).Şu kadar ki, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (p) bentleri kapsamına giren kurumlar ile Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan borsa yatırım fonları ve emeklilik yatırım fonlarının elde ettikleri kazançlar üzerinden (1) ve (4) numaralı fıkralar uyarınca tevkifat yapılmaz."

hükümüne yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmanın anılan maddesi kapsamında bütün dolaysız vergilerden bağışık tutulan İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik ve Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezinin, Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinin (4) numaralı fıkrası kapsamında elde ettiği gelirler üzerinden vergi tevkifatı yapılmaması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026